

Fontos közlemények:

- Új faj a Házi Gombafelismerő Versenyünkbe!
- További ötleteket várok logóra
- Képeket, cikkeket várok a hírmondóba! Recepteket is!

A tartalomról:

Röjtöki túra	1
Mezei csiperke	2
Gyilkos galóca	2
Céklatinórus tévedés	3
Kétvölgyi gombászkaland	4
Gombafelismerési vetélkedő fajai (lista)	5
Gombatúra 2012.07.22.	5

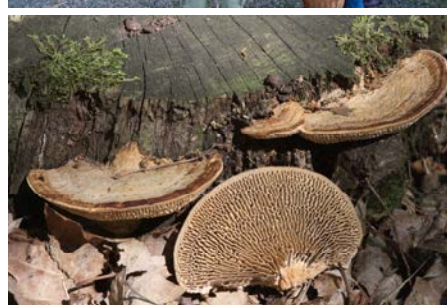
Gombászni voltunk Röjtökmuzsaj mellett

Röjtökmuzsaj mellett, a Rókafánál próbáltunk szerencsét, remélve, hogy sok gombát - köztük vargányát is - találunk. Hát... Legnagyobb bánatomra alig valami. Vargánya pedig végképp sehol. Sajnálom, hogy csalódást okoztam. Ami pedig még hab a tortán, összekevertem a talált céklatinórut a farkastinóruval... Nem ez volt az első eset, úgy látszik ez a páros az egyik mumsom... Németh Csaba gombásztársunk készítette a fotókat (a labirintustapló kivételével). Albumát meg lehet nézni a

https://picasaweb.google.com/104277365521036918477/Gombatura_20120617?authuser=0&authkey=Gv1sRgCKWHvYvh1P2nRA&feat=directlink

linken. Fajlistánk:

1. Céklatinóru
2. Aranytinóru
3. Piruló galóca
4. Harkálytintagomba
5. Földtoló galambgomba
6. Szenes galambgomba
7. Két határozatlan galambgomba
8. Széleslemezű fülőke
9. Fehér porhanyósgomba
10. Nyálkás gyökeresfülőke
11. Tavaszi likacsosgomba
12. Aranyos rezgőgomba
13. Lepketapló
14. Labirintustapló
15. Árvégű fülőke
16. Kétalakú csertapló
17. Hasadtlemeszű gomba
18. Selymes csengettyűgomba
19. Fekete pöfeteg
20. Barnás pöfeteg
21. Susulyka-faj

Mezei (kerti) csiperke

(*Agaricus campestris*)

Kalap: 5-8-10 cm, félgömb alakú, majd kiterül. Széle aláhajló lehet. A kalap felszíne fehér kisebb-nagyobb koncentrikus rásimuló barnás pikkelyekkel.

A lemezek sűrűn állnak, húsvörösek, öregén bíborfeketések. A tönk hengeres, törékeny, fehér, hosszanti szálas, mülékony, gallérja van.

Húsa fehér, elvágva vörösödhet, kellemes csiperkeízű és szagú.

Réteken, legelőkön csoportosan, jelenik meg, főként legeltetett, tápanyagdús talajon, júniustól októberig. A legeltetés visszaszorulásával ritkul.

Ehető, ízletes faj.

Gyilkos galóca

(*Amanita phalloides*)

A kalap közepes méretű 10-15 cm átmérőjű, leggyakrabban sárgászöld vagy barnászöld, de lehet halványabb is, gyakran foltos, a közepén a legsötétebb. A kalap széle csaknem mindig fehér. A kalap félgömb alakú, széle kifejlődve ellaposodik, sima, széle nem bordázott. A kalapbőr szárazon fénylő, nedves időben tapad. Általában nincsenek rajta burokmaradványok, de ritkán megtapad rajta egy-egy fehér foszlány, de azok nem pötty jellegűek, csak egy kisebb-nagyobb folt.

A lemezek sűrűn állnak, színük fehér vagy krémszínű, megsérülve sem színeződnek el.

Tönkje a kalaphoz hasonló színű, annál gyakran világosabb, többnyire zöldes-sárgászöld kígyóbórszerű mintázattal. A tönkön bő elálló bocskor található, ami gyakran a talajba mélyed és benn is szakadhat. A gallér fehér színű, hártós, lelógó, széles.

Illata édeskés, főtt krumplira emlékeztető. Halálosan mérgező faj. Lombdőkben nyáron és ősszel előforduló gyakori faj.

Céklatinóru (*Boletus erythropus*)

Nos, elemezzük egy kicsit a nyavalyást, hiszen jól átvert. ☹☹☹ Vagyis pontosítok: tudom a megkülönböztető bélyegeket, mind a cékla, mind a farkastinórunál, de valahogy mindig felcserélem azokat. És ráadásul túl jó képem nincs a farkasról, mivel az utóbbi időben mindig azt hittem, hogy már van... A fene. Hogy miért foglalkozom ennyit az ügyvel? A hétvégén néhány embernek fordítva mondtam a dolgokat, és szeretném, ha tisztán látnának. Céklatinórut találtunk, és farkasnak véltem. Persze még mindig jobb, mint fordítva, mert a farkastinóru mérgezőbb.

Készítettem egy összehasonlítást a két fajról, ami talán segíti az eligazodást. Mindkét fajról szúrtam be képeket is.

Nos, amit találtunk: vörösesbarna kalapú, narancssárga pórusú, de sárga csövű faj, mely erősen kékül, mind a húspan, mind a csövekben, a kékülés idővel szürkévé válik, és nem vörös a hús a tönk bázisában. A tönkön hálózat nincs, de finom, vörös pontozottság van. A tönk bázisában **nem** vörös hús különíti el a vörös tinórutól (*B. queletii*).

Nos a tévedést tetézi - ahogy korábban írtam -, hogy a farkastinóru meglehetősen erősen mérgező és főzés után is az marad, a céklatinóru 20 perc főzés után ehetővé válik. És volt ott legalább egy főzetre való. Ha más nem is, András biztos bevállalta volna.

Még egyszer elnézést. A gyenge termés miatt is.

Börcsök Zoltán

Céklatinóru

vörösesbarna

sárgások

narancsos színűek,
nyomásra kékülnek

apró, vörös korázottsággal,
de hálózat nélkül

sárgás, kékül, enyhe
ízű

kalap színe

csövek

pórusok (nyílások)

tönk

hús

Farkastinóru

sötétbarna, szürkésbarna

sárgások

sárgások, nyomásra
kékülnek

vörös, nagy szemű
hálóval

fehéres, kékül, keserű

Kétvölgyi gombászkaland

E hónap közepén rendezte a szombathelyi gombász klub a szokásos nyári, három napos gombatáborát. Idén a gazdag gombaterméséről híres Vendvidékre, Kétvölgybe szolt az invitálás. A régóta összehozott csapat jól szervezetten, kocsis konvojval közelítette meg a szlovén határ menti településen lévő vend vidéki vendégházat. Már az első nap során kiderült, hogy a gombagyűjtés szenvedélyén túl, az évek hosszú során együtt szervezett sok közös program is nagyszerű társasággá kovácsolta össze a szombathelyi gombász klubbot. Mindenkinek megvan a jól ismert feladata az egyes rendezvényeken. Egy olyan közösségben tölthettem el három napot, ahol a gombán kívül a határtalan jó kedv volt az állandó főszereplő. Első nap, miután elfoglaltuk a csodálatos környezetben felépült vendégházban a szobáinkat, mindenki szabad program keretében elindult gombát keresni. Én is csatlakoztam egy hét fős csoporthoz, kiknek vezetője jól ismerte a környéket, közvetlenül a szlovén határ menti erdőben rókagombát kerestünk, sikerrel!

Délután egy másik irányba indulva vargánya gyűjtése volt a cél, de más gombákat (őzláb, galócák, galambgombák, tinóruk stb) is begyűjtöttünk. A begyűjtött gombákat, egy a tetején fedett szín alatt mindenki közszemlére tette egy asztalon. Az estebéd után kezdődött a korahajnalig tartó, zenés, táncos ismerkedési est.

Szombaton reggel Balatonalmádiból egy egész busznyi gombakedvelő érkezett, akik a balatonalmádi Gombászok Asztaltársasága tagjai, Dr. Szenthe László vezetésével. Így az immáron hatvan főszereplőre duzzadt társaság, négy csapatot alkotva indult el, különböző irányokba gombát keresni. A nagy túra során körülbelül 20-25 km-et gyalogolva gyűjtöttük be a gombákat. Estére körülbelül nyolcvan faj volt látható az asztalokon.

Az a nagy megtiszteltetés ért, hogy a Balatonalmádiban rendezett első országos amatőr gombafelismerő verseny harmadik helyezettjével, Kiss Sándorral karöltve, választottuk ki azt a tizennégy gombafajt

amely a tombola sorsolás után, az este fő eseményeként, a gombatoló alapját képezte. A győztes hibátlanul töltötte ki a totót, a második helyezett is csak egyet tévedett. Az alapos értékelés után, ami elsősorban a tanítást, tanulást szolgálta, diavetítés volt, elsősorban az első országos amatőr gombafelismerő verseny fajaiból. Bárki személyesen konzultálhatott a begyűjtött fajokról, olyan szakemberekkel akik hivatásszerűen gyakorolják a gombafelismerést. Az este, mint előző nap is a táncparketten ért véget.

A szombathelyi gombászklub által ősszel szervezett, három napos csödei tábor, olyan népszerű, hogy már minden szálláshely elkelt, már csak a túrához lehet csatlakozni. A fanyalgók szerint ott még gomba is szokott lenni! Bízgatás képen leírom, hogy a szombathelyiek nyolc fővel képviselték magukat az első országos amatőr gombafelismerő versenyen. Felejthetetlen élményeimről álljon itt néhány jellemző fénykép:

Hajnal András

Börcsök Zoltán

Telefonszám: +36-20-540-8442

E-mail: borcsok.zoltan@fmk.nyme.hu

Castanea Egyesület Gombász Köre

Mottó: Sok kalappal!

Gombafelismerési vetélkedő fajai (bővülő lista):

1. Osztrák csészegomba - *Sarcoscypha austriaca*
2. Sárga kénvirággomba - *Hypholoma fasciculare*
3. Sárga gévagomba - *Laetiporus sulphureus*
4. Júdásfülegomba - *Auricularia auricula-judeae*
5. Piruló galóca - *Amanita rubescens*
6. Mezei szegfűgomba - *Marasmius oreades*
7. Ízletes vargánya - *Boletus edulis*
8. Mezei csiperke - *Agaricus campestris*
9. Gyilkos galóca - *Amanita phalloides*

Gombaismereti túra 2012. július 22-én

2012. július 22-én újra gombaismereti túrára hívom az érdeklődőket. A túrát rendhagyó módon a Dudlesz-erdőbe szervezzük, Hajnal András segítségével. Éppen ezért kérem, hogy aki nem tud autóval jönni, jelezze, akinek pedig lesz szabad hely az autójában, szintén szóljon. A tervek szerint 9:30-kor találkozok az Akkord parkolójában, ahol az üres helyeket betöltjük. Ezután találkozok 10:00-kor a határ melletti MOL kút mellett, a parkolóban, innen lesz az indulás - lehet csak ide is

jönni. Túra útvonala cca. 4 km, 50 m szintkülönbséggel. Érkezés vissza a kiindulópontokra 13:00 és 14:00 között.

Ajánlott felszerelés: bakancs; kosár-kés a gyűjtéshez; élelem, víz, esőkabát. Eső esetén a túra elmarad.

Mindenkit szeretettel várunk.

Börcsök Zoltán, túravezető

+36-20-540-8442

